De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* No. 124.)

Dit blad wordt geregeld des *Vrijdags* aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE.** Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.**
Insendingen, die later dan *Donderdag* 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 28 Juli 1912. No. 1804.

Abonnementsprijs: *franco* aan huis, per drie maanden *f* **1.20,** voor België per jaar *f* **5.30** bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar *f* **6** bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers *f* —.**10.** Abonnementen worden aangenomen door het Bureel te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
Advertentiën: van 1 tot 6 regels *f* **1.20,** voor elken regel meer *f* —.**20.** Aanvragen en vermelding van liefdegaven *f* —**.12** per regel.

„Uitverkoren in Hem".

> Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, vóór de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde.
> Efeze 1 : 4.

Wie van heeler harte de Uitverkiezing belijdt, maar in die belijdenis meer op eigen inzicht doolt, dan zich nauw aan de Schrift houdt, vervalt zoo licht in de dwaling van een bedenkelijk *individualisme*. Met zulk een individualisme is dan bedoeld, dat men elk persoon, elk uitverkorene als een op zich zelf staand individu neemt, en voor het verband waarin we tot elkander en tot de geheele geestenwereld staan, geen genoegzaam oog heeft.

Zes reizigers, die toevalligerwijs, zonder elkaar te kennen, in eenzelfde spoor-coupé plaats namen, en zoo saam twee, drie uren sporen, zitten al dien tijd zeer dicht zelfs naast elkaar, maar blijven toch individuen. Straks stappen ze uit, misschien zelfs zonder een woord gewisseld te hebben, en gaan weer elk huns weegs, meest zonder elkaar te kennen en om allicht elkaar nimmermeer te ontmoeten. Maar heel anders is het met een gezin. Vader, moeder en vier kinderen zijn dan ook zes personen; maar personen die bij elkaar hooren, die in één familieband staan, en saam één organisch geheel vormen. Reeds aan deze vergelijking voelt ieder, hoe 't heel iets anders is, of er sprake is van zes losse, op zichzelf staande *individuen*, dan wel of ge te doen hebt met zes organisch saamhangende *personen*, die als leden van één gezin door banden van bloed en van liefde met elkaar verbonden zijn, en saam één eenheid uitmaken.

Juist dit verschil nu is het, waarop niet minder nauw dient gelet, zoo ge u verdiept in de Uitverkiezing. Ook dan toch rijst de vraag: Zijn die uitverkorenen op zichzelf staande individuen, oftewel zijn het personen die bij elkaar hooren, die in één grondverband staan, en saam één machtige eenheid vormen? En staande nu voor die vraag, valt niet wel te loochenen, dat maar al te velen de uitverkiezing opvatten als doelende op een schier eindeloos tal individuen, die op zichzelf zijn te nemen, en dat het organisch besef bij de uitverkiezing maar al te vaak te loor gaat.

Bevreemden kan dit niet. Het woord zelf van uitverkiezing toch leidt er zoo licht toe. Uitverkiezing toch doet zoo licht denken aan een hoop dooreengemengde echte en valsche paarlen, waar de kennershand, door het kennersoog geleid, de echte paarlen uitzoekt, en dan natuurlijk ontbreekt tusschen die als goed en deugdelijk verzamelde paarlen elk verband.

Juist hiertegen echter gaat nu de Schrift met beslistheid in. Zij toch komt er gedurig op terug, dat de uitverkorenen saam *één Lichaam* vormen; dat dus de uitverkorenen in dit Lichaam als eigenaardige organen elk een eigen plaats innemen; en dit wel zoo, dat ze niet tot een Lichaam ineen zijn gezet, want dat is met een lichaam nooit het geval, maar dat ze in dat Lichaam als bij elkaar hoorende uitgegroeid zijn. Niet in verband *gebracht* zijn, maar in organisch verband zijn *opgekomen*. En dat ze als *levende* leden niet anders dan *in* dat verband denkbaar zijn. Een lid los van het Lichaam gedacht, is dood.

— —

Juist om dit nu tot in zijn diepsten oorsprong uit te drukken, legt de apostel er in zijn brief aan de Efezen zoo sterken nadruk op, dat God ons „uitverkoren heeft *in Christus*", niet eerst na Golgotha, maar voor de grondlegging der wereld.

Ge voelt, hoe diep dit gaat.

In de gemeene voorstelling staat 't veelal zóó voor onze verbeelding, dat we eerst in zonde, geheel buiten elk verband met Jezus leefden. Aan dien toestand is toen een einde gemaakt, doordien de Christus ons gepredikt is, en we tot bekeering zijn gekomen. En van die ure af hooren we dan als geloovigen bij onzen Heiland, en hopen op zijn heil.

Zoo en niet anders moet 't dan ook wel den eersten tijd na onze bekeering, voor onze verbeelding staan. Eerst onze ziel geheel buiten Christus. Onze ziel en Christus twee. Toen eerst onze ziel met Christus in verband gebracht. En daarna eerst onze ziel bij Jezus, en Jezus bij onze ziel behoorende.

Intusschen wijst nu de Schrift er ons met nadruk op, dat 't zoo wel *schijnt*, en dat 't zich zoo wel aan ons voordoet, en voordoen moet, maar dat er onder en achter dat alles toch nog iets heel anders ligt, waarvan we aanvankelijk geen flauw besef zelfs hadden, en dat dit wondere hierin bestaat, dat we reeds lang vóór onze bekeering, ja vóór onze geboorte, en, nog sterker, tot vóór de grondlegging der wereld met Christus in geestelijk verband stonden. En dit wel omdat we niet maar van vóór de Schepping, ja van vóór de grondlegging der Schepping uitverkoren waren, maar dat we van vóór alle eeuwen uitverkoren waren *in Christus Jezus*.

De betrekking tusschen Jezus en ons is dus niet pas begonnen na onze toebrenging, maar draagt een eeuwig karakter. Christus zelf was uitverkoren tot Hoofd van het alomvattende mystieke Lichaam. In zijn uitverkiezing tot dat Hoofdschap was het Lichaam mede gezet, en met dat Lichaam waren al de leden van dit Lichaam gegeven, ook al zouden ze eerst veel later aan dit Lichaam uitkomen. Het is hetzelfde wat in 't jonge wicht gezien wordt b.v. bij het tanden krijgen. Die tanden zijn voor het Lichaam onmisbaar. Eerst zaagt ge ze er niet. Toch kwamen ze daarna niet van buiten naar het lichaam toe, maar van binnen *uit* het lichaam op. Dus waren ze reeds bij de geboorte in kiem en aanzetsel met het hoofd van het kindeken gegeven.

En zoo ook was, al stond het mystieke Lichaam eerst veel later uit Christus gevormd te worden, toch heel dat Lichaam, en in dit Lichaam elk lid, van meet af in Christus gegeven. Een ieder die ten leven zou komen, was in Christus voorgekend, in hem uitverkoren en van voor de grondlegging der wereld met het Hoofd van het Lichaam in verband gezet.

Raadseltaal voor ons.

Hoe zou 't anders? Zoo dikwijls we de grens van het eindige overschrijden, werpt telkens het raadsel des levens ons in dit ondoorgrondelijk mysterie terug. Ge weet het, alleen God is oneindig, maar eindig is zelfs het Heelal. Doch poog dit nu in en door te denken, hoe groot dan ook het Heelal moge zijn, eens, ergens, heeft 't dan toch zijn einde, zijn grens, zijn uitersten kant, en achter die grens, achter dien buitensten kant, wat is daar dan?

We weten het niet, en kunnen het niet weten, en zelfs de vraag er naar verbijstert ons. Om het diepste levensmysterie te verstaan, zouden we zelven oneindig moeten wezen, en oneindig is alleen God.

Doch één genade viel ons te beurt.

Waar wij, omdat we eindige schepselen zijn, ook onzen band aan den Christus niet anders dan als eindig zouden gevoelen, en daardoor vervalschen, heeft het Gode believd een lichtstraal uit den Hooge voor de geloovigen in het mysterie te doen glansen, en bij dien glans zien we nu op eenmaal over de grens van het eindige heen tot in het oneindige, waaruit het alles opwelt, en zóó toont zich de band aan Christus als tot in de uitverkiezing terug gaande.

We zijn uitverkoren *in Hem*.

En nu is niets los meer. Nu is er niets dat ook anders kon zijn. Nu is uw band, uw levensband aan Christus gegrondvest tot in het wezen der dingen, gelijk God dit in zijn raadslag verordend heeft.

Reeds van eeuwigheid af, toen Gods raad de uitverkiezing uitgaf, waart ge uitverkoren *in Hem*.

DR. A. K.

Officieele Berichten.

Classis Breukelen.

De kerkeraad der Geref. kerk te Vreeland, met de oproeping belast, noodigt de kerken dezer classis tot eene gewone vergadering, welke D.V. te Breukelen zal gehouden worden op 22 Aug. e.k.

Stukken enz. voor het agendum worden tot 5 Aug. e.k. ingewacht.

Namens den kerkeraad voornoemd:

W. MAAN, *praeses.*
JAC. PIK, *scriba.*

Vreeland, 15 Juli 1912.

Kort verslag der Particuliere Synode van de Gereformeerde Kerken in Prov. Utrecht, gehouden te Zeist, 12 Juni 1912.

Art. 1. Ds. Meynen opent namens de roepende kerk van Baarn de Synode op gebruikelijke wijze.

Art. 2. De broeders Brussaard en Horjus zien de credentiebrieven na, die in orde worden bevonden.

Art. 3. Tot praeses wordt gekozen Ds. Donner van Amersfoort, tot assessor Ds. Verhoef van Zeist, tot scriba Ds. Meynen van Baarn.

Art. 4. Ds. Buitenhuis wordt aangewezen het persverslag te bezorgen.

Art. 5. De acta der vorige synode worden gelezen en goedgekeurd.

Art. 6. Aan het verzoek van de classis Amersfoort om *f* 485 steun ter voldoening aan art. 13 K.O. wordt voldaan; zoo ook aan dat van de classis Breukelen tot een bedrag van *f* 1050.

Art. 7. Naar aanleiding van een bezwaarschrift van een tweetal broeders uit de kerk van Bunschoten A wordt een commissie benoemd, om met deze bezwaarde broeders te spreken. In deze commissie worden benoemd de dienaren: Verhoef, sec. Buitenhuis; Visser, sec. Breukelaar; Brussaard, sec. van Schelven; en de ouderlingen: Verrips, sec. Steenhuis; Fukkink, sec. C. de Vries.

Art. 8. Een schrijven van de classis Bolsward wordt voor kennisgeving aangenomen en in verband daarmede aan het verzoek van een em. pred. om financieelen steun op de gewone wijze voldaan.

Art. 9. Naar de Gen. Synode, die 16 Juli te 's-Gravenhage wordt gehouden, worden gedeputeerd de dienaren: Fernhout en Donner, sec. Verhoef en Meynen; en de ouderlingen: van Zanten en Fukkink, sec. Eggink en Timmerman.

Art. 10. De quaestor dient zijn begrooting in tot een bedrag in ontvangst en uitgave van *f* 225.50. Goedgekeurd.

Art. 11. Een schrijven van dep. voor 't verband tusschen de Geref. Kerken en Theol. Fac. der Vrije Univ. wordt voor kennisgeving aangenomen.

Art. 12. Depp. ad examina rapporteeren, dat hun hulp in 't afgeloopen jaar niet werd ingeroepen.

Art. 13. De verschillende deputaatschappen worden gecontinueerd en aangevuld.

Art. 14. Als roepende kerk voor de e.k. Patt. Synode wordt de kerk van Vreeland aangewezen, terwijl de tijd van samenkomst wordt bepaald op den tweeden Woensdag in Juni 1913 en als plaats Zeist.

Art. 15. Na de rondvraag en vaststelling van het persverslag wordt de vergadering gesloten en gaat de praeses voor in dankgebed.

Namens de Particuliere Synode,
H. BUITENHUIS.

Kort verslag van de vergadering der Particuliere Synode van Zuid-Holland (Z. G.), gehouden 26 Juni j.l. te Dordrecht.

1. Nadat de vergadering op gebruikelijke wijze geopend is door Ds. Meijnen, namens de roepende kerk, en de lastbrieven zijn onderzocht, wordt het moderamen aldus saamgesteld: D.D. F. W. Sluyter, praeses; W. W. Meijnen, assessor; C. B. Bavinck, 1e scriba; C. Lindeboom, 2e scriba.

2. De acta der vorige Synode, gehouden te Hellevoetsluis, worden gelezen en onveranderd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken:

a. de gewone jaarlijksche missive van Deputaten tot oefening van het verband met de Theol. faculteit der V. U.;

b. missive van de Kerk te 's Gravenhage, inzake de buitengewone Generale Synode, te houden 16 Juli 1912;

c. schrijven van de Kerk te Brielle, inzake de *f* 1000, door de Generale Synode van 1908 toegezegd bij de overdracht van het kerkgebouw aan de Kerk aldaar. Wordt besloten, inlichtingen te vragen aan de a. s. Generale Synode, terwijl door deze Particuliere Synode aan de opdracht der Generale Synode van 1911 zal worden voldaan;

d. missive van een rustend predikant, die den steun der Synode verzoekt. Besloten wordt, dat deze, tot wederopzegging toe, jaarlijks op 1 Juni bij den quaestor der Synode over *f* 25 zal kunnen beschikken.

4. Rapporten:

a. van de deputaten volgens art. 11 en 13 K.O.; hun voorstellen inzake eene andere berekening met herziening der percentage, alsmede hun begrootiugen, worden goedgekeurd;

b. van de deputaten volgens art. 19 K.O. die o.a. mededeelen, dat een derde alumnus is aangenomen;

c. van het bestuur van het Provinciaal weeshuis te Middelharnis, en van de deputaten benoemd tot het nazien der administratie van het weeshuis;

d. van den quaestor der Synode, wien wederom een crediet van *f* 400 wordt toegestaan;

e. van de deputaten volgens art. 49 K.O., wier hulp bij geen enkel peremptoir examen en bij geen enkele emeritaatsverklaring werd ingeroepen;

f. van de deputaten voor de zending. Goedkeuring wordt verleend aan de volgende, door hen voorgestelde wijziging in de „Acte van Samenwerking": „De zendingscommissie benoemt een moderamen van 5 leden, waarvan 3 uit de deputaten der kerk van Rotterdam moeten zijn en de overige 2 uit de deputaten der Particuliere Synode". Tevens besluit de Synode, deputaten uit te noodigen, te willen overwegen of in de „Acte van Samenwerking" niet zoodanige wijziging kan worden gebracht, dat voortaan uit elke classis twee deputaten worden benoemd.

g. van den curator der Theol. School.

5. Het voorstel der classis Gorinchem: „De Particuliere Synode besluite, voortaan de acta te doen drukken, en aan elke kerk voor ieder harer ambtsdragers een exemplaar toe te zenden", wordt met 15 tegen 9 stemmen verworpen.

6. Benoemd worden:

a. tot quaestor der Synode: broeder J. Hazelzet, secundus broeder C. M. van Heijzelendoorn, beiden te Rotterdam;

b. tot curator der Theol. School: Ds. H. G. de Jonge. secundus Ds. C. B. Bavinck;

c. tot deputaten volgens art. 49 K.O., voor de classis Barendrecht, Ds. J. G. Kunst; secundus Ds. E. Schouten; Brielle, Ds. R. J. Aalberts; secundus Ds. G. H. W. Esselink; Dordrecht, Ds. W. W. Meijnen; secundus Ds. H. Meulink; Gorinchem, Ds. K. J. Kapteijn; secundus Ds. C. Lindeboom; Schiedam, Ds. F. W. Sluijter; secundus Ds. G. L. Goris; Rotterdam, Ds. C. B. Bavinck, secundus Dr. A. Kuyper Jr.; het adres dezer deputaten zal zijn, Ds. F. W. Sluyter te Maassluis.

d. tot deputaten volgens art. 11 en 13 K.O., voor de classis Barendrecht, Ds. C. Goote; secundus Ds. A. Mulder; Brielle, Ds. M. H. K. Mol; secundus Ds. A. D. C. Kok; Dordrecht, Ds. H. G. de Jonge; secundus Ds. W. W. Meynen; Gorinchem, Ds. K. J. Kapteijn; secundus Ds. J. J. Steinhart; Schiedam, Ds. J. J. Berends; secundus Ds. J. F. Jonkers; Rotterdam, Ds. J. D. v. d. Velden; secundus Dr. A. Kuyper Jr..

e. tot deputaten volgens art. 19 K.O., voor de classis Barendrecht, Ds. A. Mulder; Brielle, Ds. A. D. C. Kok; Dordrecht, Ds. H. G. de Jonge; Gorinchem, Ds. C. Lindeboom; Schiedam, Ds. J. F. Jonkers; Rotterdam, Ds. E. C. B. van Herwerden.

f. tot deputaten voor de zending, voor de classis Barendrecht, Ds. C. Goote en Ds. S. Sleeswijk Visser; secundi Ds. J. Runia en Ds. E. Schouten; Brielle, Ds. A. D. C. Kok; secundus Ds. C. J. W. v. Lummel; Dordrecht, Ds. W. T. van Dam en Ds. W. W. Meijnen; secundi Ds. H. Meulink en Ds. H. H. Schoemakers; Gorinchem, Ds. C. Lindeboom; secundus Ds. S. O. Los; Schiedam, Ds. S. T. Goslinga en Ds. F. W. Sluijter; secundi Ds. K. J. van Anken en Ds. P. C. Koster; Rotterdam, Ds. E. C. B. van Herwerden en Ds. J. D. v. d. Velden; secundi Ds. J. v. d. Berg en Ds. J. C. Rullmann;

g. tot deputaat voor het provinciaal weeshuis, ouderling G. P. Scherpenzeel te Lexmond; secundus ouderling J. C. Borgdorff te Den Bemmel;

h. tot deputaten voor het nazien der administratie van het weeshuis, broeder W. Stans te Hendrik-Ido-Ambacht en broeder G. A. Diepenhorst te Strijen; secundus broeder J. W. Mekking te Gorinchem;

i. tot deputaten ter Generale Synode, DD. Dr. S. Greijdanus en F. W. Sluyter; secundi DD. C. B. Bavinck en C. Lindeboom; ouderlingen G. van Deth te Brussel en J. Hazelzet te Rotterdam; secundi ouderlingen A. W. de Leeuw te Schoonrewoerd en F. P. van Rij te Bolnes.

7. De broeders, benoemd tot het nazien der boeken van de deputaten volgens art. 11 en 13 en volgens art. 19, alsmede van die van den quaestor, brengen allen een gunstig rapport uit.

8. Voor de saamroeping der volgende Particuliere Synode wordt de classis Rotterdam aangewezen.

9. Nadat de assessor den praeses heeft dank gezegd voor zijne uitnemende leiding, wordt de vergadering op gebruikelijke wijze gesloten.

C. LINDEBOOM, *2de scriba.*

Buitenland.

Duitschland. De twee richtingen in de landskerken.

Het wordt steeds meer duidelijk, dat de Pruisische landskerk, evenals alle andere Evangelische landskerken in Duitschland, in twee kampen verdeeld is. Er is een geslacht opgegroeid, dat zich bewust werd dat de belijdenis der kerk door hen verworpen wordt en dat toch zijn recht in de Evangelische kerk wil handhaven. Tot dat geslacht behoort een reeks ontwikkelde mannen, terwijl groote volksmassa's hen volgen. Deze mannen rusten niet, voordat al de fundamenten waarop de kerk des Heeren gebouwd is, omvergeworpen zijn. Daartegenover staan ook duizenden die tot de overtuiging kwamen, dat dit door de geloovigen niet lijdelijk mag aangezien worden. Zij weten dat de Kerk van Christus alleen kan blijven bestaan wanneer zij rust op het fundament dat eenmaal gelegd werd. Daarom gaat men in twee groepen uiteen. De eerste groep vraagt om oplossing van het vraagstuk, of en hoe de twee richtingen in eene kerk kunnen bijeen blijven. De andere groep is radicaler en roept om scheiding van kerk en staat.

De eerste groep wordt door de moderne predikanten geleid. Zij zijn niet genegen om datgene, wat in de belijdenis der kerk uitgedrukt is, als regel voor hunne prediking aan te nemen. Zouden zij tegen hunne overtuiging kunnen spreken, zouden zij leugenaars op den kansel worden? Zij meenen dat de reformatie uitgewerkt heeft dat zij niet aan de letter gebonden zijn, maar dat men in zijn godsdienstige overtuiging vrij zal zijn. Maar waar zijn de grenzen voor die vrijheid? De jongste gebeurtenissen in Pruissen hebben geleerd, dat men geen grenzen weet aan te geven. Als Jatho te Keulen predikt dat er geen persoonlijk God bestaat en dat er geen eeuwig leven is, dan heeft hij volgens de modernen ook het recht zoo te prediken. Een zijner vrienden beweerde, dat men op den kansel verkondigen mag dat Maria moet aangebeden worden, evenals dat een monist zijn leer mag aanprijzen. Niet allen gaan zoo ver; maar allen zijn toch eenstemmig in den eisch dat er in de kerk plaats moet zijn voor loochenaars van de Godheid van Christus en van de opstanding des Heeren; deze moeten daarin niet slechts geduld worden, hun recht om in de kerk te zijn behoort erkend te worden. Zij zien in het breken met de leer der kerk geen zwakheid, maar kracht; niet een teruggaan, maar een voorwaarts schrijden. Want de religie is iets innerlijks, dat aan geen autoriteit gebonden is. Hoe meer deze religie van vrijheid veld wint, hoe meer zij het volk rondom haar verzamelen zal. Wanneer een kerkbestuur een man als Jatho buiten de kerk zet, dan noemt men dat een aanslag op de vrijheid in zake de religie, die Luther heroverd heeft. Neen, zoo mag de landskerk niet blijven. En zoo spreken niet alleen predikanten, maar ook gemeenten. Er zijn gemeenten, die er fel tegen gekant zijn dat een belijder van het kruis van Christus den kansel beklimt. Zij beschouwen het als een verkrachting van haar recht, wanneer kerkbesturen hare liberale of moderne predikanten bemoeilijken. Elken maatregel die door de kerkbesturen genomen wordt om de belijdenis der kerk te handhaven, houden zij voor eene verkrachting van hun recht. En daarom zijn zij het met de richting in welke gestuurd wordt, geheel oneens.

De ontevredenheid is echter in geloovige kringen veel grooter. In den Hamburger kerkelijken strijd is een woord gesproken dat dit duidelijk aantoont, het woord „geweten". Bij de modernen is het een machts- en rechtsvraag. Bij de rechtzinnigen treedt de conscientie op den voorgrond. Om des gewetens wil, zoo verklaarden te Hamburg een vijftigtal predikanten, konden zij niet langer met loochenaars van den Christus in één kerk blijven. Het is hun een leugen, de modernen als ambtsbroeders te erkennen en te behandelen. Is dit overdreven? Als men indenkt, wat het voor iemand zijn moet, die met trouwheid zijn gemeente zoekt te leiden tot den Christus die verhoogd is aan de rechterhand des Vaders, en hij weet: op denzelfden kansel verkondigt een ambtgenoot, dat deze Jezus reeds lang in het graf verteerd is, dan kon men toch niet volhouden dat een predikant, die in zijn ambtsbroeders een wolf moet zien die de schapen verscheurt, verkeerd doet, wanneer hij uitspreekt dat hij met dezulken niet als broeders van hetzelfde huis kan samenwonen. En het kan niemand verwonderen dat rechtzinnigen de vraag stellen: is eene landskerk met zulke toestanden nog eene kerk?

Maar nog moeilijker dan de geloovige predikanten kunnen de geloovige leden zich in den bestaanden toestand voegen. Zij komen des Zondags naar hun bedehuis, verlangend om een woord van bemoediging en vertroosting te hooren. Maar wat zij vernemen laat hen koud, indien zelfs hun geloof er niet zwaar door gekrenkt wordt. Zij kunnen niet meer opgaan; de klokken luidden, maar voor hen niet meer. Zij zijn gelijk het onlangs bleek in de Trinïteitsgemeente te Charlottenburg, waar vijf moderne predikanten zijn, „zonder geestelijke verzorging, zonder sacrament". Zij kunnen voor hunne kinderen geen catechetisch onderwijs krijgen. Op grond van de ordeningen der landskerk worden Christelijke gemeenten van hun recht beroofd en zijn de kinderen van onderwijs in de Christelijke leer verstoken. Kan men dit nog langer dragen?

Uit dit alles blijkt dat de boog van beide zijden sterk gespannen is, en het is te verstaan dat ernstige mannen de vraag stellen: wat moet er gebeuren om aan deze onhoudbare toestanden een einde te maken?

(*Wordt vervolgd.*)

Gemengd Nieuws.

Een nieuwe broederschap. In eene Methodistische kerk in New-Yersey in N.-Amerika hield de predikant eenige weken geleden een specialen dienst op Zondag voor alle menschen die linksch waren. Hij nam bij die gelegenheid tot tekst: Richteren 3 : 15, waar wij lezen: Toen riepen de kinderen Israëls tot den Heere; en de Heere verwekte hun een verlosser, Ehud, den zoon van Gera, een man die linksch was.« Aan de hand van dien tekst of liever naar aanleiding daarvan ging de predikant aan het volk mededeelen, dat linkschheid het kenmerk is van het genie. »De meeste groote geniën«, zeide hij, »zijn linksch. Misschien moest ik zeggen, dat linksche menschen genieën zijn. Hier is een oormak voor. De oormak dat menschen rechts zijn, is dat de linkerzijde van het brein het meest ontwikkeld is. Er ligt een groot voordeel in, dat de rechterzijde van het brein 't meest ontwikkeld is, en is zulks het geval, dan is een mensch linksch. En nu heb ik het plan gevormd om de linksche menschen in een broederschap te vereenigen, en het herkenningsteeken zal zijn dat men elkander de linkerhand reikt.«

Het meest verwondert ons dat er nog menschen naar de kerk gaan om naar zulk een onzin te luisteren.

In de groote stad Taiguoeanfoe wil men eene »Chineesche Vrije Kerk" stichten. Zij wordt geleid door den gouverneur der provincie Shansi, die officieel den titel draagt van opziener. Een groot aantal Chineezen noodigen nu hunne landgenooten, die het algemeene welzijn zoeken, uit om zich bij de vrije kerk van China te voegen. De kerk van Christus prediken, en verlangt het koninkrijk Gods uit te breiden. In een manifest dat deze jonge kerk verspreidde, wordt verklaard, dat de voorspoed en de vrijheid van de landen van het Westen te danken zijn aan de leer der Protestanten en dat hetzelfde geloof de hoop van China is. Deze beweging brengt natuurlijk vele gevaren mede; de zendelingen in de stad trachten haar in een geestelijken weg te brengen. Het schijnt dat zij, die de vrije Chineesche kerk stichtten, meer een daad van vaderlandsliefde op het oog hadden, dan dat hun ijveren is voor de uitbreiding van de kerk des Heeren.

Een Amerikaansch schrijver, Dr. W. H. Geistweit, herinnerde onlangs aan een toespraak die door wijlen Dr. Jos Cook op het parlement van godsdiensten te Chicago gehouden werd. De mannen die Oostersche wijsbegeerte voorstonden, hadden het woord gevoerd, ook was het Unitarisme van het Westen uiteengezet.

Toen kwam de prediker van Boston, Dr. Cook, met een toespraak. Plotseling, in het midden van zijn rede, zeide hij: »Heeren, ik wensch u een vrouw voor te stellen die groote smart gevoelt. Zij heeft bloedvlekken aan haar hand en wat zij ook doet, zij kan ze niet afwasschen. Zij is er wanhopig onder. Het bloed is het bloed van een moorde-